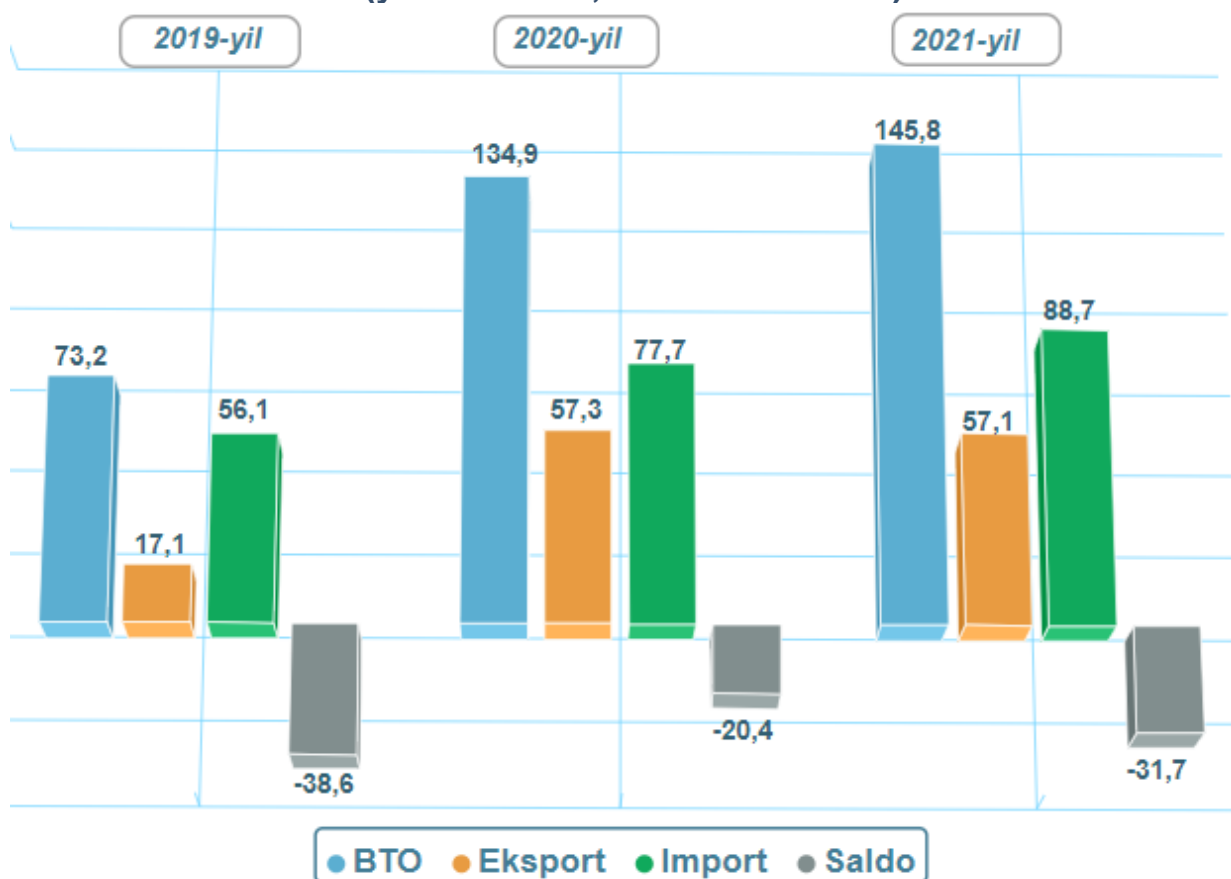


NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021-yil yanvar-fevral oyi uchun dastlabki ma'lumot)

Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021-yil yanvar-fevral oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 145,8 mln.AQSh dollarini tashkil etib, 2020-yilning mos davriga nisbatan 10,9 mln.AQSh dollariga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-fevral, mln.AQSh dollari)



Ma'lumot uchun: Namangan viloyati tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi 57,1 mln.AQSh dollariga (0,3 % ga kamaydi) va import hajmi 88,7 mln.AQSh dollariga (14,3 % ga ko`paydi) yetdi. Hisobot davrida – 31,7 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

**NAMANGAN VILOYAT
BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO`LGAN DAVLATLAR
(2021-yil yanvar-fevral, mln.AQSh dollari, ulushi, % da)**

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	40,1	10,7	29,4	27,6
Rossiya Federatsiyasi	39,3	25,2	14,1	27,1
Qozog`iston	20,5	3,2	17,3	14,2
Turkiya	10,3	2,6	7,7	7,1
Qirg`iz Respublikasi	7,9	6,9	1,0	5,4
Hindiston	5,1	0,3	4,8	3,5
Ukraina	2,5	1,3	1,3	1,7
Polsha	2,3	1,4	0,9	1,6
Germaniya	1,6	0,1	1,5	1,1
Turkmaniston	1,5	0,5	0,9	1,0

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Namangan viloyati, jahonning 53 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (27,6 %), Rossiya Federatsiyasida (27,1 %), Qozog`istonda (14,2 %), Turkiyada (7,1 %), Qirg`iz Respublikasida (5,4 %), Hindiston (3,5 %) va Ukraina (1,7 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, qo`shni davlatlar Qozog`iston va Qirg`iz Respublikalari bilan TSA da so`nggi yillarda katta o`zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so`nggi uch yilda TSA Qirg`iziston va Qozg`iston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo`shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy, Rossiya , Turkiya va Hindiston davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo`yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan oltita davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Xitoy Xalq Respublikasi (40,1 mln.AQSh.dollari), Rossiya Federatsiyasi (39,3 mln.AQSh.dollari), Qozog`iston (20,5 mln.AQSh.dollari), Turkiya (10,3 mln.AQSh.dollari), Qirg`iz Respublikasi (7,9 mln.AQSh.dollari) va Hindiston (5,1 mln.AQSh.dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 14 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN
TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-fevral, ming.AQSh.dollari)**

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	22014,3	35176,2	40050,2
Eksport	2966,6	6951,0	10658,2
Import	19047,8	28225,2	29392,1
Saldo	-16081,2	-21274,1	-18733,9
Rossiya Federatsiyasi	16651,4	33085,3	39298,9
Eksport	9895,4	22170,5	25179,6
Import	6756,0	10914,8	14119,3

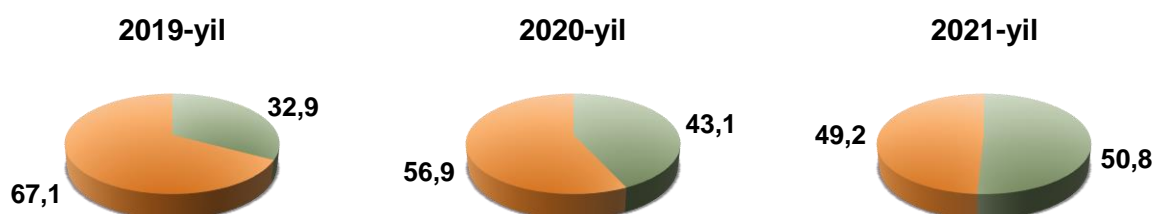
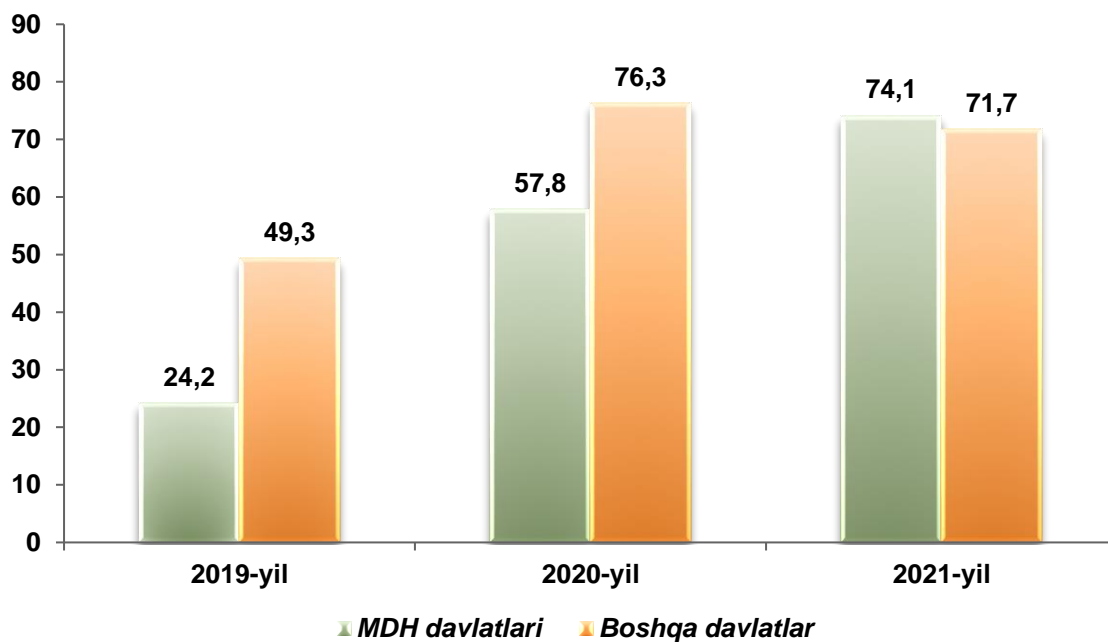
Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Saldo	3139,4	11255,7	11060,3
Qozog`iston	4440,1	8444,1	20549,8
Eksport	1936,9	3943,0	3213,1
Import	2503,2	4501,0	17336,7
Saldo	-566,3	-558,0	-14123,6
Turkiya	6707,8	7000,3	10275,5
Eksport	237,2	2132,7	2581,5
Import	6470,7	4867,6	7693,9
Saldo	-6233,5	-2734,9	-5112,4
Qirg`iziston Respublikasi	706,9	12261,8	7872,1
Eksport	536,4	11255,9	6914,9
Import	170,5	1005,9	957,2
Saldo	365,8	10250,0	5957,7
Hindiston	966,5	1298,8	5123,6
Eksport	17,5	206,8	306,2
Import	949,0	1092,0	4817,4
Saldo	-931,5	-885,3	-4511,2
Ukraina	1191,6	1406,3	2524,4
Eksport	488,5	1217,7	1262,1
Import	703,1	188,5	1262,3
Saldo	-214,7	1029,2	-0,2
Polsha	694,3	1484,8	2326,8
Eksport	178,7	1268,3	1445,5
Import	515,5	216,4	881,3
Saldo	-336,8	1051,9	564,2
Germaniya	1326,0	4662,2	1614,4
Eksport	493,0	631,2	138,5
Import	832,9	4031,0	1475,9
Saldo	-339,9	-3399,8	-1337,3

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Turkmaniston	291,4	1092,1	1493,7
Eksport	16,6	576,0	544,8
Import	274,8	516,1	948,9
Saldo	-258,3	60,0	-404,1
Afg`oniston	39,9	680,7	1289,3
Eksport	39,9	680,7	1289,3
Import	-	-	-
Saldo	39,9	680,7	1289,3
Malayziya	72,6	1400,5	1262,0
Eksport	-	-	-
Import	72,6	1400,5	1262,0
Saldo	-72,6	-1400,5	-1262,0
Koreya Respublikasi	2805,5	3401,4	1253,5
Eksport	-	16,4	11,7
Import	2805,5	3385,0	1241,8
Saldo	-2805,5	-3368,5	-1230,1
Belarus	453,9	547,6	1190,3
Eksport	151,3	417,4	315,3
Import	302,6	130,2	875,0
Saldo	-151,3	287,2	-559,7
Italiya	482,7	615,8	1056,5
Eksport	26,3	342,5	411,5
Import	456,3	273,3	645,0
Saldo	-430,0	69,2	-233,6
Argentina	431,2	119,0	1022,7
Eksport	-	-	-
Import	431,2	119,0	1022,7
Saldo	-431,2	-119,0	-1022,7
Portugaliya	-	415,4	982,6

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Eksport	-	412,8	980,4
Import	-	2,6	2,2
Saldo	-	410,2	978,2
Fransiya	106,1	155,8	890,6
Eksport	-	-	-
Import	106,1	155,8	890,6
Saldo	-106,1	-155,8	-890,6
Eron	-	951,5	562,8
Eksport	-	214,6	-
Import	-	736,9	562,8
Saldo	-	-522,3	-562,8
Tojikiston	127,7	252,4	536,0
Eksport	87,9	163,1	316,6
Import	39,8	89,2	219,4
Saldo	48,1	73,9	97,3

Viloyatda tashqi savdoni qo`llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo`yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021-yil yanvar-fevral oyida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 51,5 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020-yilga nisbatan ulushi 7,7 % ga ko`paygan.

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA
MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-fevral, mln.AQSh dollari, ulushi, % da)



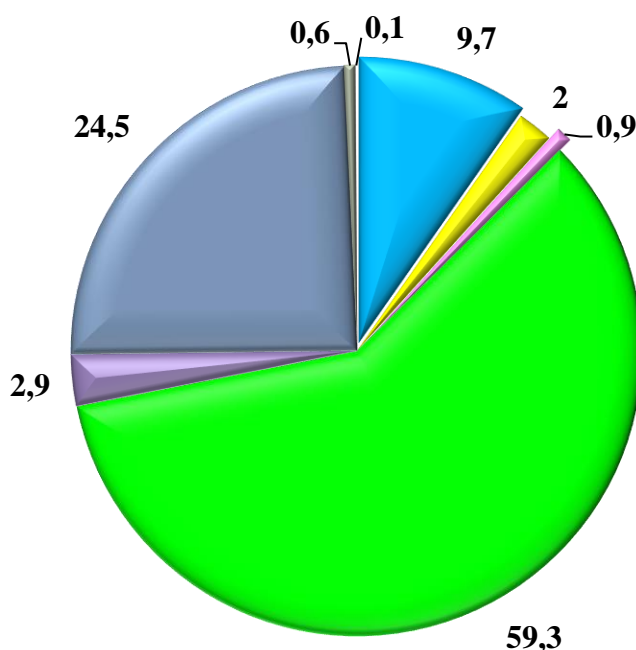
Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2021-yil yanvar-fevral oyida 2020-yilning shu davriga nisbatan kamaydi (7,7 % ga) va jami TSA dagi ulushi 49,2 % ni tashkil etdi.

NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-fevral)

Joriy yilning yanvar-fevral oylarida viloyatning eksportyorlar soni 203 tani tashkil etib, ular tomonidan 57,1 mln.AQSh.dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020-yilning mos davriga nisbatan 0,3 % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta`minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,4 % ni tashkil etib, ular Sanoat tovarlari (55,3 %), Turli xil tayyor buyumlar (24,5 %) va Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (9,7 %) hissasiga to`g`ri kelmoqda.

XSST BO`YICHA EKSPORT TARKIBI
(2020-yil yanvar-fevral, ulushi, % da)



- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar
- Sanoat tovarlari
- Mashinalar va transport asbob-uskunalari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar
- ichimliklar va tamakilar

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2020-yil yanvar-fevral)**

XSST tarkibi	Mln.AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	57,1	38,3	18,8	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5,5	2,7	2,8	9,7	7,1	15,0
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,1	-	0,1	0,1	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	1,1	0,3	0,8	2,0	0,9	4,2
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	0,02	0,02	-	-	0,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	0,5	0,5	0,01	0,9	1,4	0,0
Sanoat tovarlari	33,8	19,7	14,1	59,3	51,5	74,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	1,6	1,6	-	2,9	4,3	-
Turli xil tayyor buyumlar	14,0	12,9	1,1	24,5	33,8	5,7
Xizmatlar	0,4	0,3	0,04	0,6	0,9	0,2

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo`nalishi bo`yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi oziq-ovqat mahsulotlariga to`g`ri kelmoqda, keyingi o`rinlarda eksport

hajmi bo`yicha asosan yengil sanoat tovarlari, qora va rangli metallar, mashina va asbob-uskunalar va kimyo mahsulotlariga to`g`ri kelmoqda.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR
VA XIZMATLAR EKSPORTINING O`SISH SUR`ATLARI (2021-yil yanvar-fevral)**

XSST tarkibi	2020 yilning yanvar-fevral ga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	99,7	94,8	111,3
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	55,6	54,6	56,6
Ichimliklar va tamaki	10,3 m.	10,3 m.	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	40,7	14,1	197,7
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	2,2 m.	3,1 m.	7,3
Sanoat tovarlari	123,7	109,9	150,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	89,2	89,2	100,0
Turli xil tayyor buyumlar	108,3	110,3	88,7
Xizmatlar	17,1	25,4	4,2

Hisobot davrida metallar, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar, nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari, Ichimliklar va tamaki, turli xil tayyor buyumlar va sanoat tovarlari boshqa tovarlarning eksporti tez sur`atlar bilan o`sdi, pasayish asosan Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar, Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlarning eksportida kuzatildi.

2021-yil yanvar-fevral oylarida boshqa mamlakatlarga eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili, 2020- yilning yanvar-fevral oyiga nisbatan sanoat mahsulotlari va mashina va asbob-uskunalar kamayganligi kuzatildi.

**EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar-fevral, % da)**

XSST tarkibi	2018-y.	2019-y.	2020-y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,3	17,4	9,7
Ichimliklar va tamaki	-	-	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	0,3	4,8	2,0
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	1,4	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	-	0,4	0,9
Sanoat tovarlari	51,1	47,7	59,2
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	5,8	3,2	2,9
Turli xil tayyor buyumlar	20,0	22,6	24,5
Xizmatlar	4,1	3,8	0,6

**XSST BO`LIMI BO`YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI
(2021- yil yanvar-fevral)**

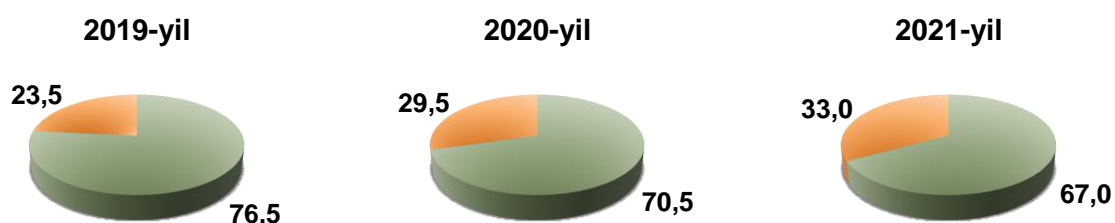
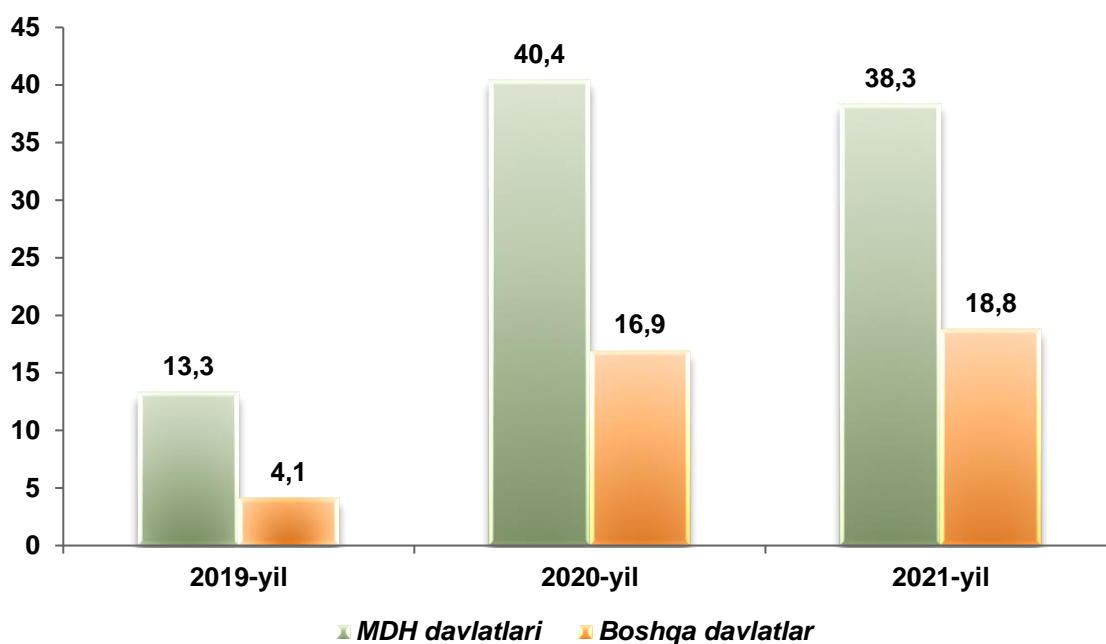
XSST bo`limi nomi	Ming.AQS. dollar	2020-yilning mos davriga nisbatan, %
Mashinalar va transport uskunolari	1647,8	89,2
Avtoulavlar (hovercraft ham kiradi)	1,5	100,0
Ish yuritish va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunolari	0,2	100,0

Maxsus bo'lmagan sanoat mashinalari va jihozlari va boshqalar.	33,9	187,3
Boshqa joylarda tasniflanmagan elektr mashinalar, apparatlar va jihozlar va ularning elektr qismlari (shu jumladan, boshqa joylarda tasniflanmagan elektr maishiy texnika uchun elektr bo'lmagan qismlar)	1612,2	98,1
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	19,9	100,0
Yog ', neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	19,9	100,0
Ichimliklar va tamaki	51,6	10,3 m.
Ichimliklar	51,6	10,3 m.
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	5533,6	55,5
Hububot va undan olinadigan mahsulotlar	1008,0	2,7 m.
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	422,3	6,5 m.
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	150,3	2,2 m.
Sabzavotlar va mevalar	3912,9	41,5
Turli xil ovqatlar va preparatlar	2,5	100,0
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	37,7	3,3 m.
Sanoat tovarlari	32909,1	123,9
Qog'oz, karton va qog'oz pulpa, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	9,9	24,4
Metall buyumlar	463,2	27,2
Mantar va yog'ochdan ishlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	24,1	94,9 m.
Teri, tayyor charm buyumlar, masalan, mo'ynalar	1556,2	2,0 m.
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar, masalan.	30,7	12,5
Kauchuk mahsulotlari	0,0	100,0
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va shu kabilar	30825,1	129,6
Turli xil tayyor mahsulotlar	13998,9	108,3
Sayohat materiallari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	61,2	149,8
Mebel va jihozlar, ko'rpa-to'shaklar, zambil, to'shak tayanchlari, yostiqlar va shunga o'xshash yostiqli mebellar	243,3	12,2 m.
Oyoq kiyimlari	63,0	116,4
Kiyim va kiyim-kechak uchun aksessuarlar	13534,2	107,5
Boshqa joyda tasniflanmagan turli xil tayyor mahsulotlar	97,1	97,0
Yoqilg'i tashqari, noziq-ovqat xomashyosi	1128,1	40,7
Moyli va moyli o'simliklar	294,0	112,3
Hayvon va o'simliklardan kelib chiqqan xom ashyo, masalan,	246,4	11,7
To'qimachilik tolalari (ustki va boshqa taralgan junlardan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matoga qayta ishlanmagan)	587,7	146,6
Xizmatlar	371,0	17,1
Sayohat	108,9	28,8
Transport xizmatlari	73,8	4,6

Moliyaviy xizmatlar	188,3	99,1
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar	522,6	2,2 m.
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	23,1	100,0
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	4,8 p.	2,4 m.
Birlamchi bo'lmagan plastik	9,5	34,4
Kimyoviy moddalar va mahsulotlar, ya'ni	5,2	100,0

So`nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi va ularning jami eksportdagi ulushi 2020-yil yanvar-fevral 70,5 % dan 2021-yil yanvar-fevral 67,0 % ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 33,0 % ni tashkil etdi.

**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR
VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar-fevral, mln.AQSh.dollari, ulushi, % da)

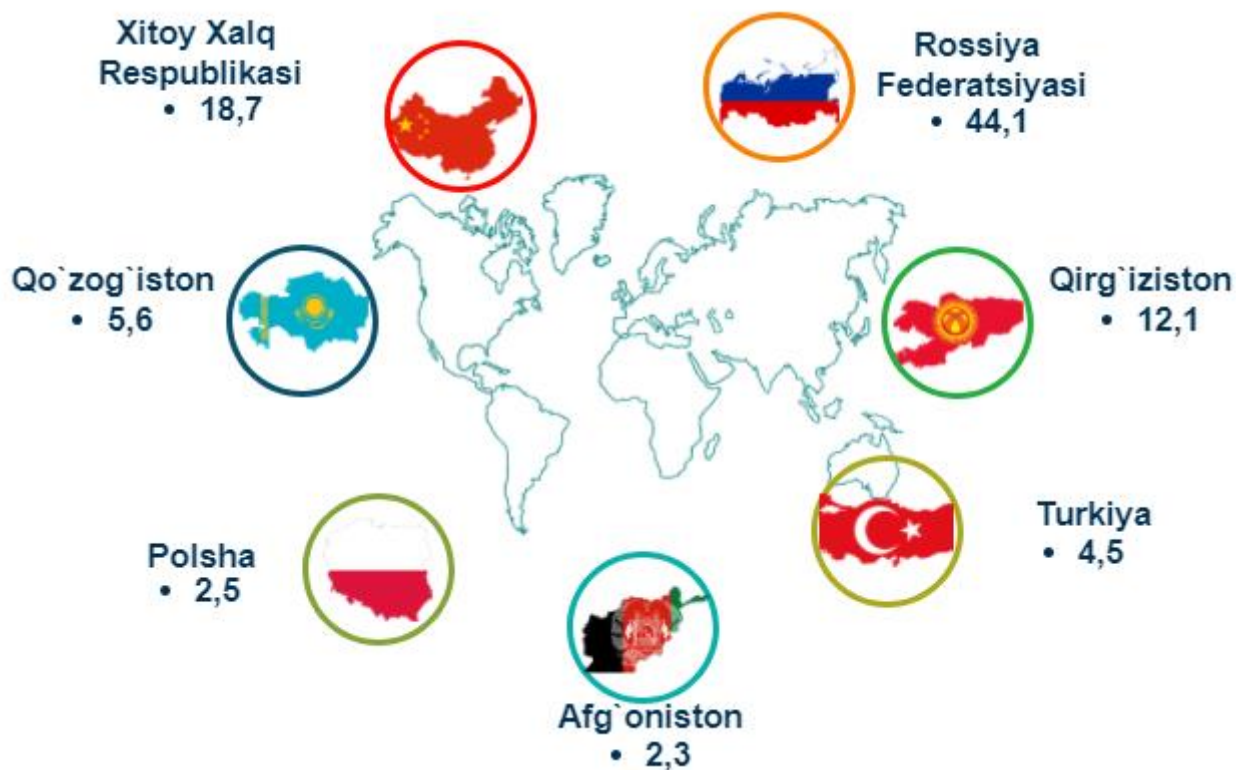


2021-yilning yanvar-fevral oyi yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Rossiya Federatsiyasi (eksport umumiy hajmining 44,1 %), Xitoy Xalq Respublikasi (18,7 %), Qirg'iz Respublikasi (12,1 %), Qozog'iston (5,6 %), Turkiya (4,5 %), Польша (2,5 %) va Afg'oniston (2,3 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 89,8 foizni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan Rossiya Federatsiyasi eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni saqlab qolmoqda.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi 2020-yining mos davriga nisbatan 38 davlatdan 31 davlatga kamaydi.

NAMANGAN VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021-yil yanvar-fevral,% da)



**TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTIDAGI YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar-fevral)**

Davlatlar	Ming.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Rossiya Federatsiyasi	22170,5	25179,6	224,0	113,6	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	6951,0	10658,2	234,3	153,3	3	2
Qirg'iz Respublikasi	11255,9	6914,9	2098,5	61,4	2	3
Qozog'iston	3943,0	3213,1	203,6	81,5	4	4
Turkiya	2132,7	2581,5	899,2	121,0	5	5
Polsha	1268,3	1445,5	709,6	114,0	6	6
Afg'oniston	680,7	1289,3	1706,3	189,4	9	7
Ukraina	1217,7	1262,1	249,3	103,6	7	8
Portugaliya	412,8	980,4	100,0	237,5	13	9
Turkmaniston	576,0	544,8	3471,8	94,6	11	10
Italiya	342,5	411,5	1299,9	120,1	14	11
Moldova Respublikasi	291,7	393,2	301,3	134,8	15	12
Tojikiston	163,1	316,6	185,6	194,1	17	13
Belarus Respublikasi	417,4	315,3	275,8	75,5	12	14
Hindiston	206,8	306,2	1184,4	148,1	16	15
Misr	-	286,9	-	100,0	20	16
Germaniya	631,2	138,5	128,0	21,9	10	17
Pokiston	1159,8	133,0	1707,3	11,5	8	18
AQSH	7,6	132,4	152,5	1752,7	19	19
Isroil	55,0	100,3	100,0	182,2	18	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, sanoat tovarlari va turli xil tayyor buyumlar kiradi.

**NAMANGAN VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar-fevral, ulushi % da)**

XSST tarkibi	Rossiya Federatsiyasi		Qirg`iz Respublikasi		Qozog`iston		Xitoy Xalq Respublikasi	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.
Jami eksport	22170,5	25179,6	6951,0	10658,2	11398,2	6949,2	3953,4	3213,1
shu jumladan:								
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	1720,9	1637,1	-	-	122,6	8,7	3,0	1,5
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	-	19,9	-	-	-	-	-	-
Ichimliklar va tamaki			-	-	-	6,3	-	42,2
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	571,0	406,4	732,5	896,7	1127,2	139,3	2638,3	2030,2
Sanoat tovarlari	12083,8	14728,9	6172,1	9520,7	3546,2	2244,5	899,0	864,0
Turli xil tayyor buyumlar	6582,5	8023,4			4344,6	4367,9	217,6	212,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	13,2	124,7	46,4	240,8	2129,3	66,9	175,7	50,8
Xizmatlar	1198,8	239,2	-	-	108,2	88,9	12,4	6,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	0,2	-	-	-	20,0	26,7	7,4	5,9

Xizmatlar eksporti hajmi 371,0 ming.AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,4 % ini tashkil etib, 2020-yilning mos davriga nisbatan 17,1 % ga kamayganligi kuzatildi.

TO`QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To`qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o`rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo`shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko`rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 45 244,9 ming.AQSh dollarlik to`qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 79,3 % ini tashkil etdi va o`tgan yilga nisbatan 21,8 % ga o`sdi.

Eksport qilingan to`qimachilik mahsulotlari paxta iplari (37,7 %), tayyor trikotaj kiyimlari (22,9 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 174 turdagi to`qimachilik mahsulotlari eksport qilindi.

**TO`QIMACHILIK MAHSULOTLARINI EKSPORT TUZILISHI DINAMIKASI
(yanvar-fevral ulushi, % da)**

Tovar nomi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Paxta, shoyi va to'quv bo'lmagan materiallar, arqon buyumlari	66,2	256,3	297,3
Tayyor naqshli kiyimlar	2407,5	8646,7	10377,5
Tayyor tikuv kiyimlari	1040,8	3741,6	3029,3
Gilam va boshqa to`qimachilik pol qoplamalari	-	-	-
Paxtadan tikilgan iplar	-	-	-

Tovar nomi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Boshqa uy qurilishi matolari, latta-putta	1564,8	6865,7	8736,0
Boshqa o'simlik to'qimachilik tolalari	-	0,4	-
Boshqa tovarlar	69,0	277,6	416,4
Paxta iplari	4408,9	12400,1	17058,0
Paxta matolari	1752,1	3429,3	3870,8
Trikotaj mato	322,1	1177,0	1002,5
Ipak va ipak buyumlari	17,5	360,8	457,2
Jun va jun mahsulotlari	-	-	-

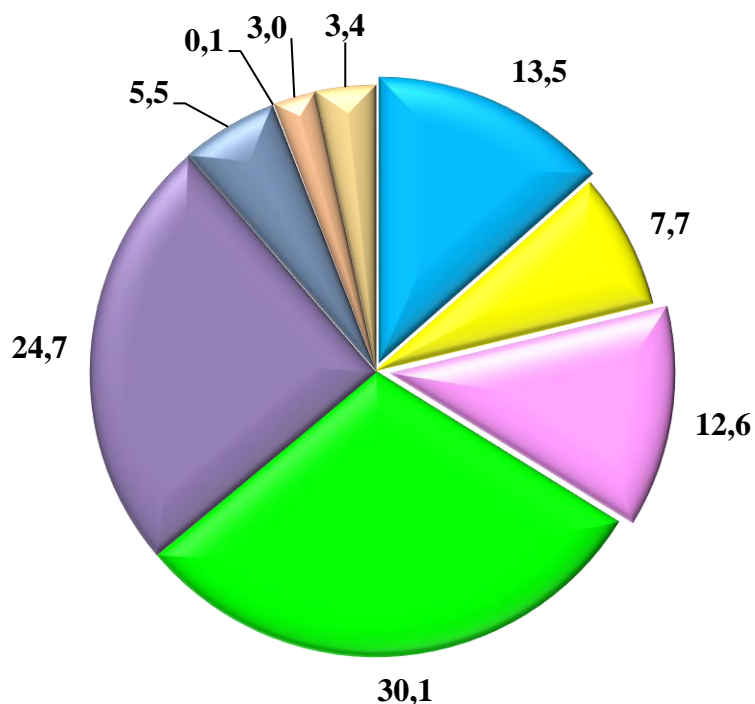
Viloyatning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag'batlantirish borasidagi amaliy ishlari natijasida, viloyatimizning ushbu sohadagi salohiyati oshib bormoqda.

NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI (2021-yil yanvar-fevral)

2021-yil yanvar-fevral oyida import hajmi 88,7 mln.AQSh dollarini va 2020-yilning mos davriga nisbatan 114,3 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulushi, sanoat tovarlari (30,1 %) mashinalar va transport asbob-uskunolari (24,7 %), hamda Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (13,5 %) hisobiga to`g`ri keldi.

XSST BO`LIMI BO`YICHA IMPORT TARKIBI
(2021-yil yanvar-fevral, ulushi, % da)



- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar
- Sanoat tovarlari
- Mashinalar va transport asbob-uskunolari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar
- Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar
- Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari) va mumlar

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021-yilning yanvar-fevral oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 11,1 mln.AQSh dollariga ko'paydi va 88,7 mln.AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 0,1 mln.AQSh dollariga yetdi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021-yil yanvar-fevral)**

XSST tarkibi	Mln.AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	88,7	35,8	52,9	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	12,0	8,2	3,8	13,5	22,9	7,1
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	6,8	6,3	0,6	7,7	17,5	1,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,1	1,9	0,2	2,4	5,3	0,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	3,0	2,3	0,8	3,4	6,4	1,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	11,2	1,8	9,4	12,6	5,0	17,8
Sanoat tovarlari	26,7	11,3	15,4	30,1	31,6	29,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	21,9	3,5	18,4	24,7	9,8	34,8
Turli xil tayyor buyumlar	4,9	0,5	4,4	5,5	1,5	8,2
Xizmatlar	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2

Importning eng katta ulushi, jumladan, Sanoat tovarlari (31,6 %), Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (22,9 %) hamda Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (17,5 %) MDH mamlakatlariga to'g'ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush sanoat tovarlari (29,0 %) va mashinalar va transport asbob-uskunolari (34,8 %), hissasiga to'g'ri keladi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN
IMPORT TARKIBI 2020-yilga nisbatan %
(2021-yil yanvar-fevral)**

XSST tarkibi	2020-yil yanvar-fevral oyiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	114,3	205,5	87,9
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	200,3	205,7	189,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	156,2	175,8	68,9
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	113,6	103,4	1287,3
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	107,0	153,6	55,6
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	124,6	146,4	121,2
Sanoat tovarlari	184,9	274,2	149,2
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	66,1	378,1	57,1
Turli xil tayyor buyumlar	84,1	239,9	78,0
Xizmatlar	56,8	2,1	73,2

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, 2021-yilning mos davriga nisbatan Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importining ulushi 8,6 % dan 13,5 % ga oshdi, kimyo mahsulotlari va buyimlari importining ulushi esa 14,2 % dan 12,6 % ga kamaydi, mashina va asbob-uskunalar 48,9 % dan 24,7 % ga kamaydi.

**IMPORT TARKIBI DINAMIKASI
(2021-yil yanvar-fevral, ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8,6	7,7	13,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	3,0	5,6	7,7
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	0,3	2,4	2,4
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	0,1	3,7	3,4
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	14,2	11,6	12,6
Sanoat tovarlari	16,1	18,6	30,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	48,9	42,8	24,7
Turli xil tayyor buyumlar	8,6	7,5	5,5
Xizmatlar	0,2	0,2	0,1

**XSTT BO`YICHA IMPORT QILINGAN AYRIM TURDAGI MAHSULOTLAR TARKIBI
(2021-yil yanvar-fevral 2020-yil yanvar-fevral oylariga nisbatan)**

XSST bo`limi nomi	Ming.AQSH. dollar	2020-yilning mos davriganisbatan, %
Hayvon va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	3038,8	107,0
Qayta ishlangan hayvonot va o'simlik moylari; hayvon va o'simlik mumlari; boshqa joylarda tasniflanmagan hayvonot va o'simlik yog'lari va yog'laridan texnik aralashmalar va preparatlar	2796,3	2,1 m.
Hayvonlarning yog'lari va yog'lari	78,4	8,8 m.
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lari	164,0	11,0
Mashinalar va transport uskunalari	21943,8	66,1
Avtoulavlar (hovercraft ham kiradi)	1387,8	102,0
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni ko'paytirish uchun asboblari va uskunalari	1,4	141,3
Ish yuritish va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunalari	35,6	2,0 m.
Metallni qayta ishlash uchun mashinalar	428,3	2,2 m.
Maxsus tarmoqlar uchun maxsus ishlab chiqarilgan mashinalar	13772,6	113,1

Maxsus bo'lmagan sanoat mashinalari va jihozlari va boshqalar.	2958,5	24,0
Boshqa transport uskunalari	0,5	100,0
Boshqa joylarda tasniflanmagan elektr mashinalar, apparatlar va jihozlar va ularning elektr qismlari (shu jumladan, boshqa joylarda tasniflanmagan elektr maishiy texnika uchun elektr bo'lmagan qismlar)	3144,7	99,7
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalari	214,3	5,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	2112,8	113,6
Yog ' , neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1414,5	99,4
Ko'mir, koks va briketlar	698,3	159,4
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	11957,2	2,0 m.
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	1398,3	4,0 m.
Hububot va undan olinadigan mahsulotlar	3280,9	166,4
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	1746,0	140,4
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1169,2	62,0
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	885,0	5,7 m.
Go'sht va go'sht mahsulotlari	628,8	6,3 m.
Sabzavotlar va mevalar	1426,7	37,7 m.
Turli xil ovqatlar va preparatlar	1262,7	103,5 m.
Baliqlar (dengiz sutemizuvchilar emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvdagi umurtqasiz hayvonlar va ulardan olinadigan preparatlar	130,8	120,9
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	28,6	28,2
Sanoat tovarlari	26681,3	184,9
Qog'oz, karton va qog'oz pulpa, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	1861,5	108,0
Metall buyumlar	1035,6	167,9
Mantar va yog'ochdan ishlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	1700,8	3,0 m.
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar, masalan.	1961,9	5,6 m.
Kauchuk mahsulotlari	233,2	117,6
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va shu kabilar	7025,6	161,3
Rangli metallar	38,8	64,8
Quyma temir va po'latdir	12824,0	195,4
Turli xil tayyor mahsulotlar	4888,8	84,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanitariya-tesisat, isitish va	2621,8	2,2 m.

yoritish uskunalari uchun binolarni, armatura va moslamalarni to'sib qo'ying

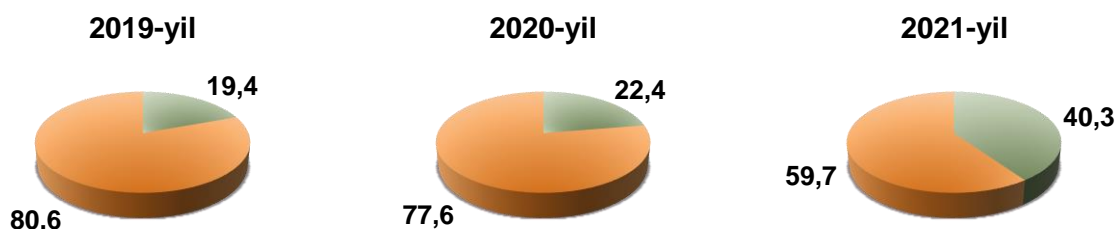
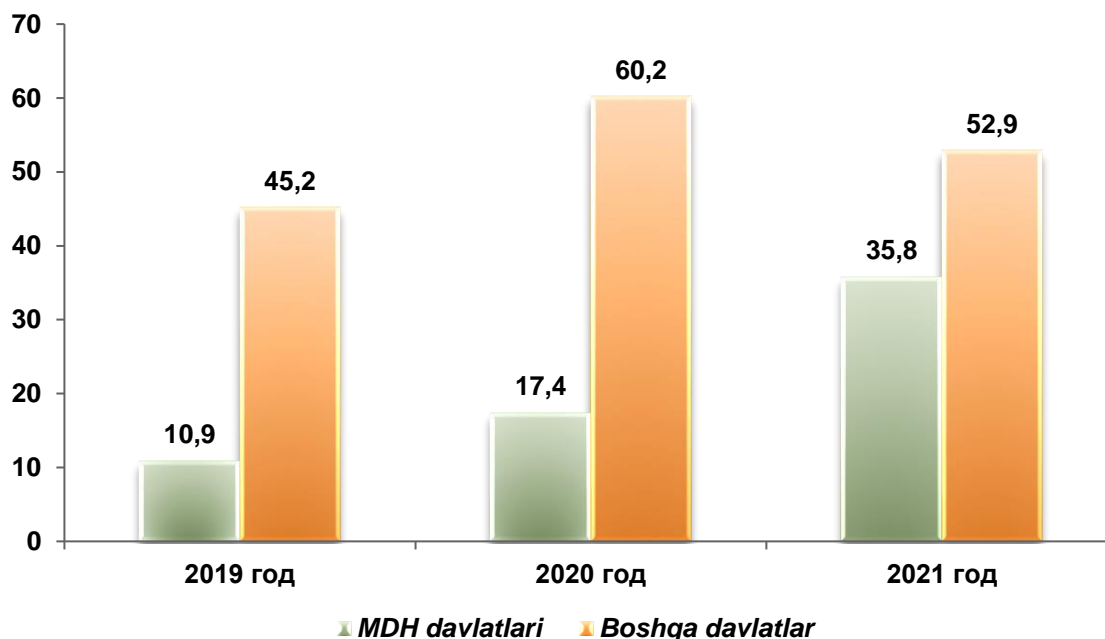
Sayohat materiallari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	0,4	27,9
Mebel va jihozlar, ko'rpa-to'shaklar, zambil, to'shak tayanchlari, yostiqlar va shunga o'xshash yostiqli mebellar	100,2	6,3 m.
Poyafzal	34,4	3,2 m.
Kiyim va kiyim-kechak uchun aksessuarlar	32,7	83,6
Boshqa joyda tasniflanmagan turli xil tayyor mahsulotlar	741,5	17,3
Maxsus, ilmiy va boshqaruv asboblari va apparatlari, masalan.	1351,6	5,4 m.
Fotosurat apparatlari, jihozlar, sarf materiallari va optik mahsulotlar, masalan. soat	6,3	77,0
Yoqilg'i tashqari, noziq-ovqat xomashyosi	6795,1	155,1
Pulpa va chiqindi qog'oz	14,6	100,0
Moyli va moyli o'simliklar	490,8	5,1 m.
Metall rudalar va metallolom	7,1	100,0
Tabiiy kauchuk (shu jumladan, sintetik kauchuk va qayta ishlangan kauchuk)	2,3	3,2
Mantar va yog'och	2507,3	90,3
56-bo'limga kiritilganlardan tashqari o'g'it xomashyosi va mineral xom ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	3566,2	4,7 m.
Hayvon va o'simliklardan kelib chiqqan xom ashyo, masalan,	206,9	49,4
Xizmatlar	101,6	56,8
Transport xizmatlari	101,6	58,7
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar	11199,9	124,6
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	1416,1	2,6 m.
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	3693,8	4,1 m.
Anorganik kimyoviy moddalar	229,8	69,9
Organik kimyoviy moddalar	2134,9	199,0
Birlamchi bo'lmagan plastik	265,9	136,7
Birlamchi shakldagi plastmassalar	1429,4	33,3
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	357,4	18,2 m.
Kimyoviy moddalar va mahsulotlar, ya'ni	1577,7	118,2
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga tayyorgarlik, jilolash va yuvish vositalari	94,9	31,3

Oziq-ovqat mahsulotlari importi hajmlarining kamayishiga shakar, shakar va asal mahsulotlari (28,2 % ga), qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan olingan mahsulotlar (62,0 %) importining kamayishi ta'sir qilgan.

Shuningdek sanoat tovarlari, rangli metallar (64,8 %) importi kamayishi kuzatilgan.

So'nggi uch yil ichida MDH mamlakatlariga import hajmi usishi va ularning umumiy hajmidagi ulushi 19,4 % dan 40,3 % gacha usishi kuzatildi. Mos ravishda, boshqa xorijiy mamlakatlarning umumiy import hajmidagi ulushi 80,6 % dan 59,7 % gacha pasaydi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR
VA XIZMATLAR IMPORTI**



Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 33,4 % ulushi bilan Qozog'istonni 19,7 % ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

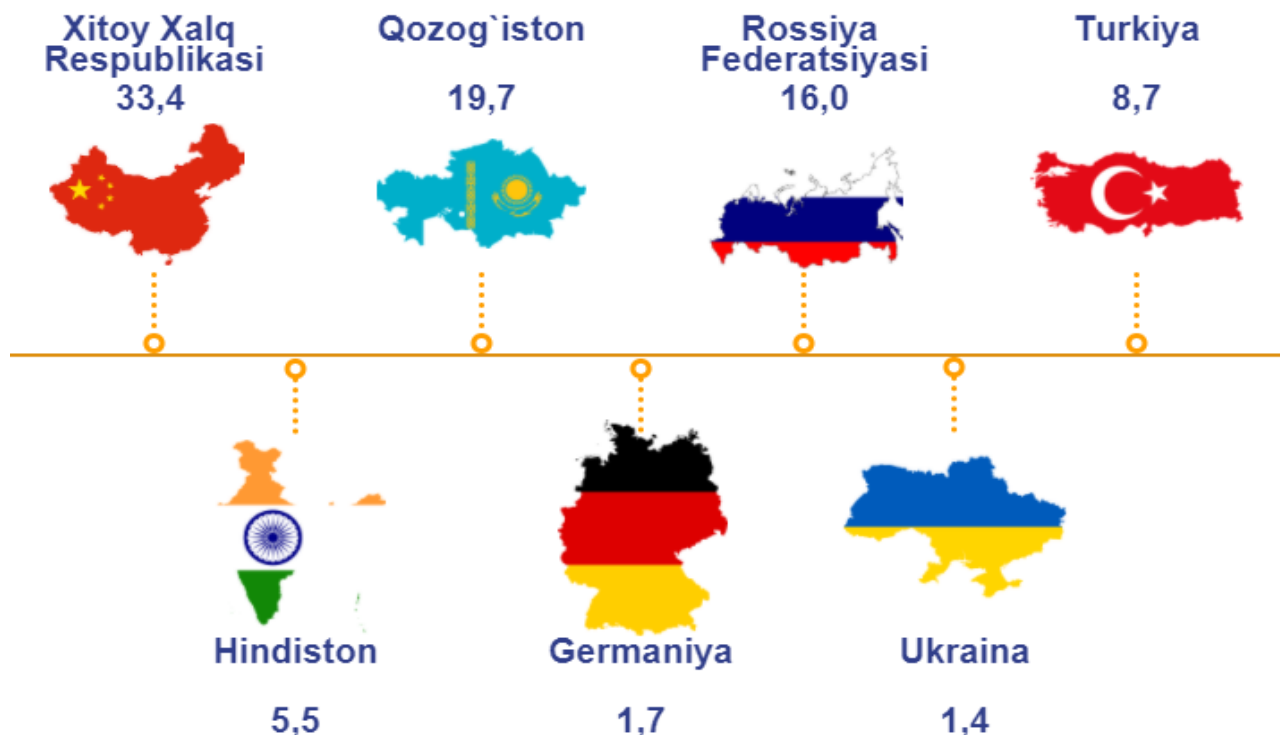
**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar-fevral)**

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	28225,2	29392,1	148,2	104,1	1	1
Qozog`iston	4501,0	17336,7	179,8	385,2	4	2
Rossiya Federatsiyasi	10914,8	14119,3	161,6	129,4	2	3
Turkiya	4867,6	7693,9	75,2	158,1	3	4
Hindiston	1092,0	4817,4	115,1	441,1	8	5
Germaniya	4031,0	1475,9	483,9	36,6	5	6
Ukraina	188,5	1262,3	26,8	669,5	15	7
Malayziya	1400,5	1262,0	1927,7	90,1	7	8
Koreya Respublikasi	3385,0	1241,8	120,7	36,7	6	9
Argentina	119,0	1022,7	27,6	859,5	20	10
Qirg`iz Respublikasi	1005,9	957,2	589,8	95,2	9	11
Turkmaniston	516,1	948,9	187,8	183,9	11	12
Fransiya	155,8	890,6	146,7	571,8	17	13
Polsha	216,4	881,3	42,0	407,2	14	14
Belarus	130,2	875,0	43,0	672,2	19	15
Italiya	273,3	645,0	59,9	236,0	13	16
Eron	736,9	562,8	100,0	76,4	10	17
Latviya	372,0	458,8	505,5	123,4	12	18
Indoneziya	125,9	290,8	100,0	231,1	18	19
Niderlandiya	159,4	289,1	405,4	181,4	16	20

2020-yil bilan taqqoslaganda import bo`yicha eng yuqori oltilikda o`zgarish uzatilmadi.

2021-yil yanvar-fevral oyi yakuni bo'yicha Namangan viloyati tomonidan 48 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

NAMANGAN VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI
(2021-yil yanvar-fevral,% da)



Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Hindiston, Germaniya va Ukraina) jami importning 86,4 % ini tashkil qiladi, bu 76 097,4 ming.AQSh dollarini tashkil etadi.

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy, Rossiya, Qozog'iston, Turkiya va Hindiston tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi
bo'limi**
Tel.:(69)-211-72-00